

Vänsterpress om statskuppen i Bolivia – slutet av november 2019

Den 10 november tvingades Bolivias president Evo Morales att avgå efter en kupp av armén och polisen. Han lämnade kort efteråt Bolivia för asyl i Mexiko.

Men kampen fortsätter. Evo Morales är trots allt den mest populära president som landet någonsin haft och några bevis för påstått fusk under det val som föregick kuppen har inte kunnat uppvisas. Följaktligen fortsätter mobiliseringarna mot kuppen. Att det inte gått riktigt som kuppmaakarna hoppats på, tyder bl a det faktum att de ledande kuppmaakarna, med överbefälhavaren Williams Kaliman i spetsen, begav sig till USA tre dagar efter kuppen. Sista ordet är alltså inte sagt vad gäller kuppen i Bolivia.

Förutom artiklar från svensk vänsterpress ingår nedan en längre intervju, översatt från amerikanska *Jacobin*, med Ecuadors förre president Rafael Correa.

Se även:

[Vänsterpress om statskuppen i Bolivia – november 2019](#)

MF 27/11 2019

Innehåll

Clarté	1
<i>Stöd Bolivias folkvalde president!</i>	1
Jacobin Magazine	2
<i>"Det som hände i Bolivia var helt klart en kupp"</i>	2
Offensiv	9
<i>Bolivia: Revolution och kontrarevolution</i>	9
Proletären	12
<i>Blodet flyter i kupphögerns Bolivia</i>	12
Revolution	14
<i>Bolivia: Reaktionär kupp tvingar Evo Morales att avgå</i>	14

Clarté

Stöd Bolivias folkvalde president!

Daniel Cederqvist

Clarté 16/11 2019

Demonstration för president Morales. Bild: Agencia de Noticias Redacción [CC BY-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>)]

Vad som skett i Bolivia är en militärkupp. Evo Morales har med stor framgång bekämpat fattigdomen i Bolivia och sett till så att breda lager fått det bättre. Till slut fann de besuttna i Bolivia för gott att avsätta Morales och ersätta honom med en öppen rasist och religiös fanatiker vid namn Jeanine Áñez Chavez. På twitter har hon skrivit: ” Jag drömmer om ett Bolivia fritt från urinvånarnas sataniska riter, våra städer är inte för indianer, de kan försvinna till höglandet El Chaco”.

I kuppens spår har fackföreningsledare, socialister och företrädare för urbefolkningen torterats och mördats. Risker för etnisk rensning i Bolivia är påtaglig. Glädjande nog har ett stort, folkligt motstånd mobiliserats mot kuppen. Morales parti, MAS (förkortning för Movimiento al socialismo) har majoritet i parlamentet och har efter att Morales tvingades i landsflykt samlats kring parlamentets talman Adriana Salvatierra Arriaza. Landets största fackförening, COB, har utlyst generalstrejk mot kuppregimen. På La Paz gator samlas tusentals demonstranter i protest mot kuppen. Kuppmakarna sitter alltså inte säkert i sadeln än, och det bolivianska folket behöver vårt stöd och solidaritet. En direkt pinsamhet är utrikesminister Ann Lindes uttalande till stöd för kuppen, ytterligare ett bevis för att den svenska utrikespolitiken underordnat sig USA-imperialismens intressen.

Stöd Bolivias folkvalde president!

Sverige måste försvara demokratin i Bolivia och kräva ett slut på våld och övergrepp!

Jacobin Magazine

”Det som hände i Bolivia var helt klart en kupp”

Nicolas Allan (intervju med Rafael Correa, tidigare president i Ecuador)

Jacobin Magazine 9/11 2019

Förre presidenten Rafael Correa talar vid en konferens 26 oktober 2012 Fernanda LeMarie / Flickr)

Jacobins redaktionella kommentar:

Rafael Correa var president i Ecuador mellan 2001 och 2017, och räknas till den Rosa vågens mest framstående ledare. Efter att ha kommit till makten i ett land ödelagt av fattigdom och förstört av åtstramningar och privatiseringsprogram, ledde Correa en omvandling av Ecuador. Under hans tio år långa ämbetsperiod mer än fördubblades Ecuadors minimilön, miljarder investerades i sjukvård och fattigdomen halverades.

Hans historia är inte olik den nyligen avsatte Evo Morales' historia. Morales var inte bara Bolivias första president från ursprungsbefolkningen utan också den mest framgångsrika. Efter att han valdes för första gången 2005 ledde Morales, som under hela sitt liv har varit fackligt aktiv, den mest varaktigt höga ekonomiska tillväxten i Latinamerika, samtidigt som han också minskade fattigdom och analfabetism. Men det gav honom inte stöd bland alla bolivianer. Efter tre veckors väpnade demonstrationer, som underblåstes från landets östra provinser, sa arméns högsta befäl förra helgen till honom att avgå.

Kuppens organisatörer kommer från det bolivianska samhällets traditionellt reaktionära delar: kuppens viktigaste ledare Luis Fernando Camacho är affärsman och kommer från provinsen Santa Cruz, och han anlände till La Paz förra helgen och lovade att ”få tillbaka Gud till presidentpalatset”. Precis som Brasiliens högerpresident Jair Bolsonaro blandar Camacho en kristen retorik med öppen rasism mot ursprungsbefolkningen och en intensiv antikommunism.

Sådana teman är spjutspetsen i ett försök att kriminalisera sociala rörelser och progressiva ledare som under de senaste åren har fått en mer framträdande plats i Latinamerika.

Correa har reagerat på händelserna både i Bolivia och Ecuador, och talade med Jacobins Nicolas Allen om Donald Trumps inblandning i Latinamerika, de fortsatta utmaningarna mot det nyliberala herraväldet och hur folkliga mobiliseringar kan gå mot yttersta högerens uppsving.

Låt oss börja med Bolivia, det mest överhängande problemet. Hur tolkar du vad som händer där?

När polisen ställer till uppror och militären ”föreslår” att presidenten avgår, så är det helt klart en statskupp. I Brasilien eller Argentina eller Kina skulle vi kalla det en kupp, men en del personer tycker inte om att kalla saker och ting vid sitt rätta namn. Ja, president Morales avgick verkligen. Men om ett antal personer håller en pistol mot ditt huvud och mycket artig säger ”ge mig din plånbok”, och du ger den till dem, betyder det att det inte var ett lån utan samtyckt ömsesidighet? Det som hände i Bolivia var helt klart en kupp.

Utöver militären, de inhemska säkerhetsstyrkorna och vissa delar av det bolivianska samhället, verkar det som om De amerikanska staternas organisation (OAS) också var en faktor under denna kupp?

OAS-staterna rättar in sig i USA:s led och de brukar agera gemensamt. Vi har sett hur OAS har reagerat inte bara på krisen i Bolivia, utan också på den i Ecuador. När folket i Ecuador reste sig mot president Lenín Morenos förräderier och krävde tidigare lagda val (som konstitutionen tillåter i tider av kris), sa OAS att Moreno måste slutföra sin fyraårsperiod.

De föredrog dödsfall, skadade och arresteringar framför ett val som Moreno helt klart skulle ha förlorat, som den tjänare han är till Washington. OAS’ generalsekreterare Luis Almagro reste till och med till Ecuador för att gratulera Moreno till hans demokratiska anda, samtidigt som han berövade oss demokratin. Men OAS sa inte till Morales att han skulle slutföra sin ämbetsperiod. Hur ska vi förklara en sådan dubbelmoral?

Latinamerika måste fundera över OAS’ roll. Det finns ingen tvekan om att Washington har en dominerande ställning i OAS, och Almagro är uppenbarligen talesman för Washington. Se mig inte som gringofientlig, jag älskar USA djupt – jag bodde där i 4 år och har två examina från amerikanska universitet. Men jag måste säga att OAS agerar som en trogen vakthund, som USA:s kolonialregering. Den är bara ett verktyg för att försvara amerikanska intressen, och under krisen i Bolivia har den visat det mycket tydligt.

Det är tragiskt att Evo Morales’ regering ska besegras på det här sättet. Hur bedömer du hans regering – är den en förebild för regionen?

Givetvis är den något utöver det vanliga. Vad var Bolivia innan Evo Morales? Det hans regering uppnådde är imponerande – den hade några av jordens bästa makroekonomiska indikatorer. Den lyfta upp en tredjedel av befolkningen ur fattigdom, den minskade analfabetismen radikalt och hade några av regionens lägsta arbetslöshetsprocent.

Men de som störtade Morales tror på rikedom för några men inte för andra. Om man erbjuder eliten möjlighet att vara mer välmående men jämlika med alla andra så säger de nej. Deras makt grundar sig på ojämlikhet – det är så de härskar över oss och säkerställer sitt eget välmående.

Det är svårt att förstå eftersom vi har en benägenhet att jämföra det nutida Latinamerika med dagens USA. Men det vore vettigare att jämföra vår situation med slaveriperioden i USA, då

Abraham Lincoln tvingades gå igenom ett inbördeskrig för att avskaffa slaveriet, när Sydstaterna avskiljde sig. När Lincoln mördades ropade John Wilkes Booth ”Sic semper tyrannis!” För slavägarna var Lincoln en tyrann – och det är samma sak idag. De vill ha en sorts utslagning som vidmakthåller fattigdomen och bevarar Sydamerika som jordens mest ojämlika kontinent. När de talar om frihet vill de bara ha rättigheter för sig själva. I det syftet kan de gå hur långt som helst för att undanröja dig.

Det är vad som hände i Bolivia. De ekonomiska indikatorerna, framstegen, välståndet, jämlikheten var imponerande. Men den bolivianska elitens utgångspunkter är djupt rasistiska. Att en indian ska ha gjort allt detta och givit rättigheter till de fattigaste, till de med mörkast hud, till ursprungsbefolkningen (eller som de kallar sig själva, *cholos*) – allt detta är oacceptabelt för dem. Så de utnyttjar sina massmedia för att slå mot Morales och hetsa upp samhällets verkliga makt, som de väpnade styrkorna.

Som du säger har det blivit vanligt i många länder – från Brasilien till Argentina och Ecuador – att tala om populära personer som Evo Morales som ”tyranner”, och cyniskt använda en demokratisk retorik. I den meningen är dagens kupp i Bolivia inte samma som kupperna på 1970-talet – den talar om demokrati, rättssäkerhet, att bekämpa korruptionen. Ibland hör vi till och med begreppet ”lawfare” [juridisk krigföring]. Hur skulle du vilja tolka strategin om ”demokratiska” rättigheter på regional nivå?

För det första tror inte de latinamerikanska eliterna på demokrati. Demokrati är bra så länge den passar deras intressen, men när det finns risk för att något kommer att förändras kommer de att göra allt för att bekämpa den. De tror inte på jämlikhet heller. En del av eliterna som applåderar kuppen kan till och med ha varit sympatiskt inställda till presidenten som ville skapa bättre skolor för deras tjänares barn. Men de kan också mörda samma president om han försöker skapa skolor åt dessa barn som är lika bra som elitens skolor.

För det andra tror de amerikanska regeringarna på demokrati hemma, men anser också att de måste ersätta utländska regeringar om de inte anpassar sig till USA:s utrikespolitik. Även om dessa regeringar är mer demokratiska än USA själv så måste de ersättas av mordiska diktatorer. Det var så det var på 1970-talet.

Idag är det inte längre möjligt med den sortens diktaturer i Sydamerika. Det gick i Honduras 2009, men är svårare på andra ställen. Så strategin är ny – så kallade mjuka kupper som utnyttjar folkligt missnöje för att försöka destabilisera regeringarna. Men i Bolivia ser vi en kupp som har blandat in revolterande väpnade styrkor, polisupplopp och en arméledning som föreslår att en demokratiskt vald president ska avgå.

Detta är vad vi har tvingats hantera under de senaste årens historiska förändringar i Latinamerika, där vi har upplevt en rad progressiva regeringar som inte har anpassat sig till den amerikanska politiken. Washington ser dem som sina fiender – och destabiliserar dem alltmer skamlöst. När de inte kan göra det på grund av regeringarnas folkliga stöd, försöker de göra det med hjälp av juridisk krigföring. Denna kriminalisering av politiken förklarar det som hände med Lula, med Cristina Kirchner i Argentina och med min vicepresident Jorge Glas. Sådana saker är omöjliga i en stat som grundas på rättssäkerhet, men de är utmärkta när de används mot vänsterledare.

Evo Morales söker asyl i Mexiko. Tror du att det hade varit möjligt för honom att söka asyl i Ecuador?

Det finns ett antal skillnader här – det amerikanska inflytandet, blockaden av Venezuela, [den ecuadorianska regeringens] utlämnande av Julian Assange och att den beviljade en ny amerikansk militärbas på Galapagosöarna. Jag hade välkomnat en amerikansk militärbas i

Manta om de hade givit Ecuador en militärbas i Miami. Men jag har fortfarande inte fått något svar på det förslaget.

Folk som Lenín Moreno förföljer oss och försöker utrota oss som människor och vårt rykte genom att anklaga oss för korruption och förtryck. De skapar politiska myter för att försöka göra slut på våra politiska rörelser, i vetskap om att vi är den främsta parlamentariska kraften.

Hur skulle Evo Morales kunna riskera att ens tillfälligt resa till Ecuador, när Lenín Moreno står i så stor tacksamhetsskuld till USA att han inte ens tillåter Morales att passera ecuadorianskt luftrum? Han gjorde det för att visa att han underordnade sig Donald Trump, men jag tror att till och med Trump kommer att skratta åt en underhuggare som Moreno. Tack och lov finns López Obrero i Mexiko, och han öppnade sitt lands dörrar för Morales, och fullföljde sitt lands nära hundraåriga tradition av att respektera mänskliga rättigheter.

Ecuador har nu en spänd fred, efter upproren nyligen mot Morenos nyliberala politik och nedskärningar av regeringens subventioner. Hur ser du på den nuvarande situationen efter regeringens överenskommelse med olika samhällssektorer?

Det är inte fred utan pacifiering. Fred grundas på sanning och rättvisa. Den här regeringen har kontroll med hjälp av terror, av rädsla för att jag ska vinna. När du säger att det förs en dialog med en del politiska krafter som deltog i protesterna, så är faktum att den viktigaste gruppen som var indragen i dialogen var CONAIE [Inföddas förbund]. Men CONAIE:s ledning har alltid backat upp regeringen, så det var bara ett spel för gallerierna. De var inte bara sympatisörer – de hade ministrar i regeringen. Men när regeringen försvagades så gjorde gräsrotterna uppror och överrumplade ledningen.

En bra sak med vår konstitution är att man kan undvika kaos genom att flytta fram val, som en säkerhetsventil. Så regeringen gick med på en dialog för att upphäva vissa åtgärder. Allt detta kom efter att 11 personer hade dött och 1.300 skadats, 1.200 internerats och de största protesterna i vår moderna historia hade ägt rum. Vi upplevde det mest brutala förtryck vi kan minnas sedan militärdiktaturen, om inte värre. Och ändå vill regeringen agera som om de ökade bränslepriserna var det enda problemet.

För inte så längesedan träffade jag en av CONAIE:s rådgivare, Paco Dávalo, som sa att regeringen skulle falla nästa måndag. Men på söndagen beslutade CONAIE att inleda en dialog med regeringen så att jag inte skulle få möjlighet att kräva att regeringen skulle avgå. De gick med på att förhandla och upphäva prisökningarna först efter mycket smärta och död. Det gjorde en stor del av ursprungsbefolkningen, och folket i allmänhet, rasande. Det är en tidsinställd bomb, i synnerhet om de fullföljer avtalet med Internationella valutafonden (IMF). Folket krävde att IMF skulle försvinna, att Moreno skulle försvinna, att försvars- och inrikesministrarna skulle försvinna. Men avtalet med IMF kräver att Moreno släpper bränslepriserna fria, att han höjer moms och vidtar åtgärder som skulle kunna utlösa nya protester.

Kan ditt parti, Revolución Ciudadana, få en roll inom den institutionella politiken igen?

Vid det senaste valet såg vi att vi är landets största politiska kraft – vi fick flest röster bland folket trots att vi inte kunde ställa upp med kandidater i alla provinser. Vi tvingades ansluta oss till en ny politisk allians eftersom vi bestals på vår historiska Alianza País. Ännu fem dagar innan valet hade vi inte tillåtits registrera ett nytt parti, och till och med efteråt visste många inte om att vårt politiska projekt Revolución Ciudadana deltog i Compromiso Social-Electorals lista 5.

Men i de tre mest tätbefolkade provinserna kom vi tvåa i en och var störst i två. Så vi har många anhängare, och de här svårigheterna kommer inte att hindra oss från att delta. På grund

av det har de utfärdat domstolsförelägganden och arresteringsorder så att jag inte kan återvända till mitt land. Jag har hållit mina politiska rättigheter intakta och jag skulle kunna kandidera till posten som vicepresident längre fram, men de kommer inte att tillåta det. Om det vore en verklig demokrati, om de följde reglerna, skulle vi kunna ta makten.

Den politiska kartan skakas om på kontinenten, till exempel i Brasilien men också i Chile. Vad tror du om det folkliga upproret där? Är du optimistisk?

Det finns hopp. Det chilenska folket reste sig, men den tragedi de har drabbats av och kostnaderna i människoliv smärtar mig. Jag lider med den 21-årige psykologistudenten Gustavo Gatica, som förlorade synen på båda ögonen när en polis sköt honom mitt i ansiktet. De gjorde honom blind – och när jag tänker på det får jag svårt att sova. Jag erbjuder hela min solidaritet.

Denna smärta är också grunden till hopp för det chilenska folket – och det reste sig inte bara mot en höjning av tunnelbaneavgiften med 30 peso, utan mot över 30 års utslagning. De störtar en ”framgångsrik” ekonomisk och politisk modell som egentligen aldrig var det. I själva verket var Uruguay mer framgångsrikt, men först efter 10 år med en vänsterregering – och det hjälper inte [högerns] propagandasyften. Chile har regionens högsta inkomst per capita, men också den mest ojämlika. Verkligheten på marken är en helt annan än vad [BNP-] indikatorerna säger.

Folket gjorde uppror mot denna orättvisa och denna utslagning. Jag vet inte vad lösningen är. Tyvärr fungerar Chile fortfarande under 1983 års konstitution, som skrevs under Augusto Pinochet. Många personer föreslår en konstituerande församling. Det enda som står klart är att Chile aldrig kommer att bli detsamma igen.

Och det finns också andra hoppfulla tecken. Exempelvis var frisläppandet av Lula underbara nyheter, liksom Alberto Fernández’ seger i Argentina och andra vänsterledares popularitet. I Brasilien rasar Bolsonaros popularitet – om Lula tillåts bli kandidat skulle han bli president. De berövade honom friheten men berövade också Brasilien sin demokrati.

Den andra goda nyheten var regeringsöverenskommelsen i Spanien – ett mycket viktigt land för Latinamerika. En progressiv koalition mellan [Socialistpartiet] PSOE och Unidad Podemos kommer att utgöra en progressiv regering som är väl insatt i Latinamerika och kommer att vara viktig för att förhindra en hel del missförhållanden, mycket juridisk krigföring, många konstitutionella haverier, många statskupper.

Jag anser att det är förhoppningsfulla tider, men tyvärr förekommer det både framsteg och bakslag. Kom ihåg att Evo vann valet – den enda diskussionen är hur mycket han vann det. Det finns en OAS-rapport som säger att det förekom oegentligheter men inget valfusk. Så det var inte någon verklig orsak till så mycket våld och för att avsätta Morales. USA låg bakom det.

Latinamerika måste inse att vi inte kan uppnå något med OAS längre – vi behöver vår egen arena för att diskutera våra problem med USA och Kanada, men vi måste göra det gemensamt där vi kan träffas själva för att lösa våra konflikter och ta beslut. Denna verkliga arena, detta seriösa forum, är CELAC, Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños [Gemenskapen för latinamerikanska och karibiska stater].¹

Det faktum att Lula är fri, åtminstone för tillfället, ger förhoppningar om en omstrukturering av CELAC och steg mot regional enhet...

¹ En sammanslutning mellan alla amerikanska stater utom USA och Kanada – öa.

Ja, de konservativa kan sätta upp hinder, men de kan inte förändra historiens gång. I slutet av 1980-talet prackade de på oss nyliberalism och Washington Consensus,² men Latinamerika accepterade det aldrig. Vi, de progressiva regeringarna, uppstod alltså ur ett förlorat decennium, ett årtionde av förvaltning av skuldkrisen. Om vi jämför 2002-2014 med den tiden, så var det Latinamerikas guldålder. Vi har aldrig upplevt så mycket tillväxt eller minskning av fattigdomen.

Vi hade tillväxt på 1960- och 1970-talet också, men inte på ett så sunt sätt med minskande ojämlikhet och fattigdom och ökande närvaro i internationella angelägenheter. Under [perioden 2002-2014] beundrades vi vida omkring – 90 miljoner latinamerikaner lyftes upp ur fattigdom, främst tack vare de progressiva regeringarnas åtgärder. Efter tio, fjorton år vid makten kan de alltid hitta ett felplacerat komma och säga ”titta, det är korruption” och lura folk. De säger att allt gick fel och att de kan göra bättre ifrån sig. Men de kom för att baktala oss, inte för att förbättra situationen. Och efter sex månader, eller ett år, vid makten har de inte uppnått några förbättringar. Nu inser folk att de hade det bättre tidigare. Det går inte längre att lura folket hela tiden. De konservativa måste jämföra sig med våra resultat.

Se på vad som händer i Argentina, eller tänk vad som kunde ha hänt i Brasilien om Lula hade varit kandidat. Se vad som hände i Bolivia: Evo fick 48% av rösterna. Eller titta på mig i Ecuador – de tvingades förfölja mig eftersom jag skulle ha slagit dem i ett val. Folket är med oss. Så de kan fortsätta att fördröja historiens förlopp men de kan inte förändra det.

Det är svårt att tala i makrotermer, men en tolkning idag säger att nyliberalismen är svag och att dess grepp över regionen är svagare. Vare sig det är på gatorna eller vid valurnorna, så ifrågasätts saker och ting mer öppet. Vad tycker du om det resonemanget?

Sedan en tid har folk börja inse att de har blivit lurade. I Ecuador sänktes till exempel skatter och avgifter för att förbättra bankernas utländska finanskällor, men de resurser som var tillgängliga för det offentliga bankväsendet, socialförsäkringar och centralbanken skars ner. Lenín Morenos regering återinförde en del subventioner som vi hade tagit bort eftersom de var ineffektiva – men det gjorde de bara för att kunna säga att de är humanitära och att jag inte är det.

Även de som politiskt tror på nyliberalismen måste säga att den inte passar i Latinamerika. Nyliberalismen ska grundas på en fri marknad, men det krävs en rad villkor för att den fria marknaden ska fungera effektivt, och de är speciellt osannolika i ett latinamerikanskt sammanhang. Bland all den enorma ojämlikheten saknas det framförallt konkurrens. Det jämna spelväggen på vars bas nyliberalismen antas verka är precis det som saknas i Latinamerika.

En del säger, ”ja, jag tror på nyliberalismen”, men först måste vi skapa jämlika förhållanden inom utbildning, sjukvård, universitetsutbildning och teknisk utbildning. Och de sakerna måste komma från staten.

Begreppsmässigt är det vad nyliberalismen kräver. Men när det gäller att tillämpa det så är de kreolska nyliberaler – det vill säga, de är nyliberaler bara när det passar dem. När de vinner så privatiserar de profitterna, och när de förlorar så socialiserar de förlusterna. De säger att allt är regeringens fel, att vi verkligen har nyliberalism men att den är smittad av en massa korruption. Men i själva verket utnyttjar de den politiska makten för att gynna vissa grupper under konkurrensens täckmantel. Det är vad Lenín Moreno gör i Ecuador: han minskar skatterna för mäktiga grupper och importörer och höjer bränslepriserna som skadar hela det ecuadorianska folket.

² Ett antal ekonomiska politiska åtgärder som IMF, Världsbanken och USA:s finansdepartement stöder, såsom skattereformer, avregleringar, privatiseringar, etc. – öa.

I Brasilien under Bolsonaro ser vi hur det växer fram en brutalare yttersta höger, precis som Camacho i Bolivia. Det finns också en spirande yttersta höger i Ecuador och Argentina. Hur ska vi tolka detta fenomen?

Jag tror att den yttersta högern alltid har funnits där, men den har varit tvungen att gömma sig när de här personerna förlorade makten. Men nu har de återkommit och är hämndtörstiga. De använder en brutal, grov retorik och bombarderar media med den – media tillhör trots allt dem också.

Folk accepterar det, åtminstone ett tag, eftersom det verkar vara en lösning. Bolsonaro betonade till exempel frågan om säkerhet. Men frågan om säkerhet var ett stort tema som vänstern tog upp, ty det enda sättet att bekämpa det är genom att utveckla människor, inte ge polisen större vapen.

I Bolivia antas Camacho – som för övrigt var lika okänd som Bolsonaro, en högerradikal, religiös fundamentalist – vara en försvarare av demokratin. Men han är mot nya val eftersom han vet att Evo kommer att vinna. Eliterna tål inte att en president från ursprungsbefolkningen har gjort mer för Bolivia under 13 år än vad de har klarat av på mer än ett sekel. De är otroligt rasistiska. De visar vad de verkligen är, ty nu måste de strida om makten, vilket de aldrig har behövt tidigare.

På mig förefaller det som om det finns en viktig fråga här om militariseringen och arméns roll i Latinamerika efter diktaturerna.

Våra länder, våra republiker, har ett militärt ursprung – deras första ledare och presidenter var officerare som stred för deras självständighet som ledare för armén. De väpnade styrkorna har redan från början haft en stark närvaro.

Det hjälper till att förklara varför Latinamerika imploderade. Ända sedan självständigheten har, på gott och ont, samma politiska och administrativa uppdelningar vidmakthållits som under det koloniala vicekungadömet Nya Granada, Förenade provinserna i söder och de Centralamerikanska provinserna. Men varje militärledare ville ha ett eget land. Tyvärr har den militära verkställande makten blivit kvar hos oss – och den är fortfarande ett hot mot den politiska makten. Det är svårt att konfrontera den, eftersom militären fungerar som demokratins skiljedomare genom att dra tillbaka eller ge sitt stöd. Om du inte har militärens stöd och det finns en omogen demokrati med en oligarki så kan fascisterna göra allt möjligt med dig.

I Ecuador förklarar det varför de högsta militära befattningshavarna var mot att jag utfärdade en speciell säkerhetslag för medborgarna. De fick 5.000 dollar i lön som soldaterna med lägre rang hade betalat, så att officerarna kunde ha ett speciellt varuhus med leksaker till jul och allt möjligt. De hade till och med ett schema för olika grader: måndagar var för befälhavare och överstar, deras hustrur och familjer, etc. Tisdagar var för överstelöjtnanter och andra högre officerare, och så vidare. De meniga kom på lördagarna, och så dags var allting slut. De hade bedrövliga löner, men de ingöt en nedlåtande inställning, en femårig son till en general är övertygad om att han är överlägsen eftersom han får elektriska leksaker som present. Militären hade sitt eget utbildningssystem, sitt eget finansiella och bostadssystem, sitt eget industrisystem. De hade sin egen separata republik. När de gick i pension (ofta mycket tidigt) blev de reservofficerare och tog ut astronomiska pensioner. Vad är vitsen med det?

Det är väldigt svårt att bekämpa detta – de har vapen och makt och mycket få demokratiska känslor. Men om vi vill ha verkliga republiker och äkta demokrati så kan vi inte fortsätta att acceptera militärens överdrivna tyngd.

Jag vill fråga dig om korruption, som hänger ihop med frågan om juridisk krigföring som du talade om tidigare. Hur kan vi i vänstern ta itu med den frågan?

Tyvärr är korruptionen socialt accepterad – psykologer kallar det kognitiv dissonans. Det är en sak att uttrycka sig mot korruption och en helt annan att praktisera det. Alla tolererar det.

Korruption är en utbredd epidemi i Latinamerika. Vi har utrotat den institutionaliserade, tolererade korruptionen, men när man bekämpar korruption så hittar man sammanslutningar och hemliga konton i Andorra, och man måste bekämpa skatteparadis. Vi förbjöd skatteparadis för offentliga befattningshavare.

Men ”antikorruption” är en motsträvig och ihärdig strategi, som juridisk krigföring. De mördar dig inte som på 1970-talet, men ödelägger ditt rykte genom att tala om korruption.

Om man vill hitta något fel i en tio år gammal regering så går det – vare sig det är felaktiga böter eller något annat som man vill uppmärksamma. Regeringar utan korruption finns bara i USA. Det finns korruption i Spanien, Tyskland, Vatikanen. Mina regeringar tolererade inte korruption. Men genom sin kontroll över media kan eliterna utnyttja de fall som oundvikligen dyker upp. Och vare sig boven i dramat befinner sig i regeringshögkvarteret eller i ett ministerium, så kommer media att skylla på presidenten.

De piskade upp en skandal runt mig, analyserade mina resor, all min e-post, mina datorer och allt, men de har inte hittat något. Istället fortsätter de bara att upprepa att presidenten är korrumpad, eller att han tolererade korruption trots att vi egentligen utrotade den. Samma sak går att säga om Lula, Christina eller Evo Morales. Med tiden har folk insett att det har varit mer korruption under de senaste två åren än under tio år i min regering. Men till en början demoraliserade dessa anklagelser till och med våra egna aktivister. Inför korruption tar aktivister avstånd en stund, de blir inaktiva, demoraliserade. Men sedan hämtar de sig med tiden, även om de har lidit lite skada.

Översättning från engelska, Göran Källqvist

Offensiv

Bolivia: Revolution och kontrarevolution

Johannes Lundberg

Offensiv 21/11 2019

Allt våld kommer från kontrarevolutionens sida, som har kuppet till sig makten till Västimperialismens applåder (Foto: Paulo Fabre / Wikimedia Commons).

Efter 24 döda under kuppmaakarnas första vecka, med hänsynslös polisterror mot ursprungsfolkens massiva protester och uttalanden av överklassens självutnämnda president Jeanine Áñez, har den bolivianska högerkuppens rasistiska karaktär gjorts skrämmande tydlig.

”Jag drömmer om ett Boliva fritt från urinvånarnas sataniska riter, våra städer är inte för indianer, de kan försvinna till höglandet El Chaco”, har Áñez twittrat.

När högersenatören Jeanine Áñez i förra veckan svors in som president omgiven av högt uppsatta militärer hade hon bara stöd av 42 av 130 parlamentsledamöter. Den nya och enligt konstitutionen olagliga kuppregeringen med Áñez som president tillsattes förra veckan med hela MAS-delegationens ledamöter utestängda från senaten.

Dagarna efter kunde majoriteten av de folkvalda ledamöterna i Bolivias kongress, både senaten och deputeradekamrarna, samlas trots våldet på gatorna. De röstade för att fördöma statskuppen helgen innan och anta krav på att militären dras tillbaka till kasernerna. Samtidigt

bekräftade de att Evo Morales enligt författningen sitter kvar på presidentposten fram till januari 2020 då hans mandatperiod går ut. Som tillförordnad president i hans frånvaro valdes Moralesanhängaren Sergio Choque.

Tillräckligt många ledamöter var närvarande för att vara beslutsmässiga enligt konstitutionen, men lagen spelar liten roll när statens repressiva kärna av polis och militär vägrar att respektera den.

Áñez har haft en tuff vecka som kuppmaakarnas president med flera döda för polisens och militärens övervåld mot Moralestroagna demonstranter. Ursprungsfolkens dagliga protester i upprörda marscher från den höglänta förstaden El Alto in i La Paz centrum, liksom i städer som Cochabamba och Potosi, har mötts av brutalt polisvåld.

Utöver det osäkra antalet döda har hundratals skadats och hundratals frihetsberövats. Polisens och militärens övergrepp sker också samtidigt med det av kuppledaren Fernando Camacho uppiskade hatet och påhejade våldet från rasistiska ligor som beväpnade och systematiskt ger sig på ursprungsbefolkningen.

Ett uttalande av Michelle Bachelet, FN-kommissionär för mänskliga rättigheter, speglar en stor oro för ett upptrappat blodbad:

”Jag oroar mig för att situationen i Bolivia snart kan vara bortom all kontroll om inte myndigheterna hanterar det med total hänsyn till mänskliga rättigheter. Förtryckande handlingar från myndigheterna kommer troligen att äventyra möjligheterna till konstruktiv dialog mellan parterna”, skriver Bachelet i ett pressmeddelande.

Utöver bolivianska journalister och reportrar har också flera utländska medier upplevt hot, påtryckningar och anklagas för att sprida falska nyheter då de rapporterar om vad som sker. Áñez anklagar Evo Morales för oroligheterna och för att elda på massorna från Mexiko, där han beviljats asyl. Allt medan hon själv har deklarerat att ”de väpnade styrkorna som deltar i operationerna för att återställa offentlig ordning och stabilitet kommer att vara undantagna från straffrättsligt ansvar”.

Helt klart bäddar kuppen också för att åter öppna upp Bolivia för nyliberalismen och utländska imperialistiskakrafter. ”De kommer för kopparn, litium, oljan och vattnet”, lyder texten på en motståndsaftisch.

Vem som får avtal för att utvinna litium i landet återstår att se. Dagarna innan statskuppen nekade Morales ett tyskt företag att få utvinningsrättigheter till detta dyrbara litium. Bolivia saknar tekniken att göra det själv, men Morales regering hade innan kuppen ställt krav på att 50 procent av vinsten ska gå tillbaka till Bolivias statskassa och därmed till folket. Detta är det bara ett kinesiskt företag som sedan tidigare har gått med på, varpå förhandlingar med dessa var påbörjade.

Flera sydamerikanska länder har fördömt statskuppen, medan USA såklart erkänt den själv-utnämnda regeringen.

Ingen har undgått Sveriges socialdemokratiska utrikesminister Ann Lindes skandalösa ställningstagande att kuppen är bra för den demokratiska processen i landet.

– Nu ska det bli nyval i Bolivia och det är naturligtvis positivt att man reagerar när valet inte har kallats demokratiskt eller fullt genomfört på rätt sätt, sade Linde till TT efter förra måndagens EU-utrikesministermöte i Bryssel.

På frågan hur hon ser på militärens agerande svarade hon:

– Jag kan inte säga något speciellt om det, mer än att det är positivt att man hörsammar de reaktioner som har varit om att valet inte var rättvist och att man nu gör ett nytt val, sa Ann

Linde.

Trots att inga bevis för valfusk i presidentvalet har kunnat presenteras och de gigantiska övergreppen mot alla demokratiska spelregler från kuppmaakarna har Linde heller inte sedan dess fördömt kuppen.

Det finns många tecken på att högern får mycket svårt att konsolidera kuppen och försöka legitimera den med ett nyval.

Añez fick under sitt första dygn som president svära in en ny överbefälhavare sedan överbefälhavaren Williams Kaliman, som uppmanade Evo Morales att avgå, lämnade Bolivia bara tre dygn efter statskuppen, det vill säga nästan direkt då Añez fått på sig presidentemblemet. Detta gjorde Kaliman tillsammans med andra högt uppsatta inom militären och en del polis- chefer.

Med sig till destinationen USA hade de en reskassa från det militära på nästan 10 miljoner kronor, och 5 miljoner kronor till polisen. Pengar var utlämnade från den amerikanska ambassadens förhandlingschef i La Paz.

Resan till USA blir också en bekräftelse på en förberedd kupp, med amerikansk inblandning.

Med alla dessa efterföljande händelser får kuppmaakarna allt svårare att försvara sig. Det systematiska våldet talar sitt tydliga språk och deras kommande ekonomiska politik, om de lyckas konsolidera sin makt, kommer att visa de verkliga intressena bakom kuppen om inte situationen vänder.

Risken är stor för ett blodigt inbördeskrig, men de drabbade har rätt till självförsvar. Arbetare, ursprungsfolk och sociala rörelser mobiliserar med rätta mot den kupp som hotar alla deras tillkämpade rättigheter. De visar organisering, hjältemod och massiv mobiliseringskraft.

Fackfederationen COB, Central Obrera Boliviana, har också varnat kuppmaakarna för en obegränsad generalstrejk:

”Återupprätta ordningen, liksom respekten för konstitutionen och demokratin”. Om kravet inte möts ”ser vi oss tvingade att utlysa generalstrejk utan borte tidsgräns och genomföra en allmän mobilisering av våra medlemmar till huvudstaden för att återupprätta ordningen, den sociala freden och respekten för demokratin”.

Massiva mobiliseringar visas genom filmklipp i sociala medier. Situationen aktualiserar på allvar utlysandet av generalstrejk, men visar också på behovet av valda försvarskommittéer beredda att möta polisen och militärens våldsamerhet.

Kuppen i Bolivia har genomförts i en tid av massiva folkliga protester mot korrupta högerstyren i Chile, Ecuador och Haiti och bakslag i val för nyliberala projekt, som Macris i Argentina.

Detta har givetvis ökat motivationen för den bolivianska högern och extremhögern för att (troligen med stöd av både USA och Bolsonaros regim i Brasilien) försöka krossa den MAS-regering som har sitt ursprung i liknande inhemska och folkliga uppror under det förra decenniet.

Liksom den akuta krisen i Venezuela varnar kuppen i Bolivia också för vådan av ofullbordade politiska och sociala revolutioner, som inte bryter överklassens ekonomiska makt och den politiska makt som ytterst vilar på statens hårda och militära kärna.

Liksom Irak, Libanon, Iran och stora delar av Nordafrika har mycket av Latinamerika dragits in i en ny tid av revolution och kontrarevolution, som skriker efter ett fullbordat demokratiskt och socialistiskt systemskifte.

Under tiden måste allt göras för att stödja det bolivianska folkets motstånd.

Ner med den reaktionära och rasistiska kuppen i Bolivia! Allt stöd till det bolivianska folkets motstånd!

Proletären

Blodet flyter i kupphögerns Bolivia

Marcus Jönsson

Proletären 19/11 2019

Kuppregeringen i Bolivia har utfärdat ett dekret som ger immunitet åt militären och i fredags dödades nio personer i utkanten av Cochabamba. Proletären har pratat med Inez Rojas i Cochabamba som ser Bolivias mörka historia återvända.

Antalet döda i kupphögerns Bolivia stiger så gott som dagligen. I fredags dödades nio personer i Cochabamba av militären. I samma stad bor butiksinnehavaren Inez Rojas, som på telefon berättar för Proletären om den spända situationen i landet.

– Jag är tillräckligt gammal för att ha upplevt diktaturen på 1970-talet och nu ser jag samma sak igen, säger Inez Rojas som av säkerhetsskäl inte vill vara med på bild i tidningen.

I fredags dödades nio cocaodlare som kommit ner till Cochabamba från Chapareregionen, där Evo Morales har starkt stöd, för att demonstrera mot statskuppen. Demonстранterna som krävde den självutnämnda presidenten Jeanine Áñez avgång möttes av militärens kulor.

– Den nya de facto-regeringen säger att demonstranterna var beväpnade med skjutvapen men det tror jag inte på. De ljuger, säger Inez Rojas som hörde flygplan och helikoptrar flyga över hennes hus på kvällen.

Minst en av de döda sköts också från helikopter. Men militärerna som avlossade skotten behöver inte vara oroliga. I torsdags utfärdade kuppregeringen ett dekret som ger soldater i de väpnade styrkorna straffrihet för att ”återupprätta ordningen” i landet.

– Ingen ska kunna döda någon utan att ställas till svars. Den nya regeringen har sagt att de ska utlysa nyval och lugna ner situationen, men de uppfyller inte sina åtaganden. Istället sysslar de med att slänga ut diplomater från andra länder och närmar sig den självutnämnde presidenten Guaido i Venezuela. Det är inte rätt, säger Inez Rojas.

Hon är upprörd över hur polisen och militären behandlar bönderna som kommer för att protestera. Inte minst i jämförelse med hur polisen och militären såg mellan fingrarna på de beväpnade och maskerade gäng som höll Cochabamba i ett järngrepp innan kuppen den 10 november.

– I tre veckor var staden lamslagen av folk härifrån. Det var unga pojkar från överklassen som vandaliserade och hotade folk utan att polisen och militären gjorde någonting. Om du inte lydde dem vid vägspärrarna de upprättade gav de sig på dig. Varför gjorde militären inget mot dem?

– Nu när fattiga bönder, som inte döljer sina ansikten, kommer ner från Chapare, skickar den nya regeringen ut militären att förtrycka dem. Varför behandlas de inte likadant? Det är inte rättvist. Det gör ont och gör mig arg och ledsen.

Det är ingen tvekan för Inez Rojas om vad som hänt i Bolivia.

– Det är en statskupp. Militären och polisen har förrått Evo Morales regering och tvingat honom att avgå. Hans motståndare har bränt ner ministrars hus och hotat deras familjer. Jag bor nära Evos hus och har sett hur de har förstört det.

Inez Rojas har själv aldrig varit politiskt aktiv. Ändå undvek hon att lämna hemmet när de maskerade motståndarna till Evo Morales upprättat barrikader runt om i staden.

– Jag har en liten livsmedelsaffär som jag inte vågade öppna på tre veckor. När jag gick ut för att handla en dag såg jag en syn jag aldrig sett förut, omkring 200 unga pojkar på motorcykel med stora vapen. Jag frågade min man vad det var för något och han sa att det var hemmagjorda raketgevär.

Kuppen i Bolivia inleddes direkt efter presidentvalet den 20 oktober som Evo Morales vann. Redan innan rösterna var räknade gick den USA-kontrollerade organisationen OAS (Organization of American States) ut och sa att det fanns indikationer på valfusk.

Evo Morales regering gick med på att bjuda in OAS för en kontrollräkning av rösterna. För att lugna situationen i landet utlyste Evo Morales dessutom senare nyval, men det räckte inte för den fascistiska högern som aldrig var intresserade av ett nytt val.

Den 10 november fullbordades kuppen när överbefälhavaren Williams Kaliman ”uppmanade” Evo Morales att lämna presidentposten. Den amerikanske forskaren och författaren Jeb Sprague har avslöjat att minst sex av officerarna som avsatte Evo Morales, däribland Kaliman, har utbildats vid den ökända School of Americas (numera WHISC), där USA sedan 1940-talet tränat kontrarevolutionära agenter som placerats i säkerhetsstyrkor runt om i Latinamerika.

När senatorm Jeanine Añez från den kristna högern sedan, likt Juan Guaido i Venezuela, utropade sig själv till president var USA snabba med att erkänna henne.

Inez Rojas ser också utländska intressen som stödjer den inhemska högern.

– Jag tror att det är mycket starka och mäktiga krafter bakom vad som händer i Bolivia. Det har noga planerats och förberetts utanför landet. En del misstag som regeringen har gjort har bidragit till den här situationen, men inga misstag förtjänar att mötas av en statskupp.

Inez Rojas ser även ett gammalt uppdämt förakt hos högern och de maskerade ungdomarna i Cochabamba.

– Det är pojkar som hela sina liv hört sina föräldrar pratat illa om Evo Morales regering. Inte för vad regeringen gjort utan för vilka de är. Jag tror att de och deras föräldrar med mycket pengar har skämts över att ha en indian, som inte pratar perfekt spanska, som president.

– Det här är en återgång till den gamla tiden. Vi har uppnått och förändrat mycket de senaste 13 åren men det finns fortfarande ett djupt hat mot Evo Morales. Många har förlorat tidigare privilegier under Evo, hans regering var av en annan sort. Nu har regeringen vita ansikten igen.

Samtidigt är många som ville få bort Evo Morales besvikna, säger hon.

– Många som stödde upproret mot Evo är arga, de är inte överens med vad som händer nu. De trodde att dagen efter att han tvingats bort skulle solen skina och allt vara fantastiskt. Men det kom en storm och ösregn istället.

I La Paz och El Alto fortsätter stora protester mot kuppen, men militären släpper inte in bönderna som kommer till Cochabamba för att demonstrera, säger Inez Rojas.

– Många här skulle vilja gå ut och göra motstånd men är rädda. Som jag. Jag skulle vilja säga till regeringen, militären och polisen att ”varför gör ni så här?”.

Inez Rojas påminner om att Morales socialistiska parti MAS har stor majoritet i parlamentet, både i senaten och deputeradekammaren.

– De har valts demokratiskt i val. Fram till den 21 januari som är när Evos mandat går ut borde de styra landet. De facto-regeringen borde också utlysa val innan den 21 januari men jag tror inte att det kommer att hända.

– Från en dag till en annan har rättvisan ändrats i Bolivia. Vi hade en borgmästare i Cochabamba, Jose Maria Leyes, som satt i fängelse för korruption. Dagen efter kuppen släpptes han. Andra korrupta som gått i exil kommer också tillbaka nu.

Inez Rojas ser mörkt på den närmsta tiden i Bolivia.

– Det är så många döda på så få dagar. Jag blir rädd för vad som kommer att hända framöver när så många dödas på så kort tid.

Revolution

Bolivia: Reaktionär kupp tvingar Evo Morales att avgå

Jorge Martin

Revolution 22/11 2019

Den 10 november klockan 16:50 meddelade den bolivianska presidenten Evo Morales att han avgår. Det var kulmen på en kupp som förberetts sedan en tid tillbaka. Ett polismyteri, krypskyttar som attackerade gruvarbetare, en OAS-rapport som ifrågasatte det senaste valets giltighet och slutligen arméns "förslag" till Morales att han borde avgå var bara de sista åtgärderna under helgen.

Den direkta händelsekedjan utlöstes i och med polisernas myteri fredagen den 8 november. Det startade hos UTOP (kravallpolisen) i Cochabamba och den 9 november hade det spridit sig till åtta av landets nio departement. Kort därefter uppgav armén att den "inte skulle ge sig ut på gatorna". De krävde ännu inte att Evo Morales skulle avgå, men var helt klart inte beredda att försvara honom heller. Regeringen hade förlorat kontrollen över statens repressiva styrkor.

I det här läget bestämde sig gruvarbetarna från Huanuni, som hade kommit till huvudstaden för att försöka hindra kuppen, för att dra sig tillbaka. Samtidigt blev ett Moraleskritiskt tåg som marscherat från staden Potosí med andra gruvarbetare beskjutet av krypskyttar.

Klockan två på natten söndagen den 10 november utfärdade så OAS (Organisation of American States) ett preliminärt uttalande om att man "inte kunde godta valresultatet" och man "rekommenderade" att nya val skulle hållas och elektorena ersättas. Det var ett hårt slag mot Evo Morales, som tvärtemot oppositionen (som krävde antingen en andra omröstning eller hans avgång) insisterat på att alla skulle invänta OAS-granskningen av valet och att han skulle respektera resultatet. OAS lade utan tvekan fram sitt uttalande för att påskynda Morales avgång.

En seger för reaktionen

Klockan sju på morgonen ogiltigförklarade Morales valet och kallade till nyval med målet att "lugna landet". OAS generalsekreterare Almagro insisterade på att Morales skulle få stanna vid makten under tiden och avsluta sin ämbetsperiod. Imperialisten Almagro ville att makt-skiftet skulle ske under ordnade former, inte att dörren skulle öppnas på vid gavel för massaktioner som ett möjligt sätt att störta en regering. I praktiken betyder detta att Morales vid den här tidpunkten förlitade sig på stöd från OAS.

Högeroppositionen med Camacho i spetsen gick förstås inte med på sådana villkor. Reaktionen kände sig stark eftersom den hade många människor mobiliserade på gatorna, välorganiserade fascistgång, stöd från stora delar av polisen och armétopparnas godkännande. Mesa, oppositionskandidaten som stod mot Morales i valet den 20 oktober och som representerade en mer "moderat" del av borgerlighetens opposition, sade också nej till Morales förslag om nyval och insisterade på att han skulle avgå. Skillnaden mellan fraktionerna är att Mesa ville ha kontroll över en "ordnad och konstitutionell" kupp, medan Camacho ville bryta fullständigt med den gamla regimen.

Tidigt på eftermiddagen förklarade armén att den skulle internera för att förhindra att "irreguljära beväpnade grupper attackerade befolkningen", vilket anspelade på krypskyttarna som anfällt gruvarbetarna i Potosí. De bröt därmed mot befälsordningen och agerade på eget initiativ, inte längre på presidentens order. Kort därefter "föreslog" armén i ett officiellt uttalande att Morales borde avgå. Kuppen var genomförd.

Klockan 16:50 meddelade Morales att han avgick som president. Han följdes av sin vicepresident Alvaro García Linera som också avgick. Under dagen hade dussintals MAS-tjänstemän avgått, några av dem för att fly det sjunkande skeppet, andra för att de hotats av reaktionen (som i några fall tände eld på deras hem eller hotade eller kidnappade deras familjer). Reaktionen hade för tillfället vunnit.

En ödesdiger eftergiftspolitik

Vi har varit motståndare till kuppen ända sedan dag ett, och vi har argumenterat bestämt för att revolutionära medel varit det enda sättet att motarbeta den. Evo Morales regering har gjort precis tvärtom.

I det förra valet 2014 fick Evo Morales fortfarande 63 procent av rösterna, men i oktober 2019 hade resultatet fallit till 47 procent.

Morales hade ingått ett avtal med jordbruksindustrierna i Santa Cruz genom att ge dem alla möjliga eftergifter (som att ta tillbaka ett förbud mot genmodifierade grödor, tillåta mer skogsskövling och förhandla med Kina om köttexport). Han var så säker på att han vunnit tillräckligt starkt stöd att han på sitt första torgmöte inför valkampanjen i Santa Cruz hälsade "affärsmännen i Santa Cruz ... som alltid kommer med lösningar för hela Bolivia" och skröt om överenskommelserna med Kina om export av kött, sojaböner och quinoa. Det var detta klassarbete och dessa eftergifter till kapitalisterna, de multinationella företagen och landägarna som ledde till att arbetarnas och böndernas stöd för regimen vittrade bort.

I Potosí har det pågått en massmobilisering mot Evo Morales som inte hade samma sociala sammansättning som den reaktionära rörelsen i Santa Cruz. Man var missnöjda med att ett tyskt multinationellt företag fått rätten att utvinna litium i 70 år framåt. En regering som kallar sig antiimperialistisk, gav i praktiken bort landets naturresurser till ett utländskt företag. Detta var en av de främsta orsakerna bakom massprotesterna mot regeringen i Potosí som började före valet. Slutligen utfärdade Evo Morales lördagen den 9 november ett dekret som tog tillbaka eftergifterna. Det var för lite, för sent.

Som för att strö salt i såren utnämnde Evo Morales gruvägaren och tidigare högerpolitikern Orlando Careaga som toppkandidat för posten som senator i Potosí, mot medlemmarnas vilja i hans parti MAS. Samma sak gällde MAS kandidat i Chuquisaca, Martha Noya Laguna. Partiet alienerades från sina egna gräsrötter och ledde till att en massrörelse kunde utvecklas mot MAS inom samma områden som tidigare utgjort ett starkt stöd för Morales.

Arbetare och bönder: återuppliva era revolutionära traditioner!

I Bolivia pågår nu en öppen kamp mellan olika delar av härskarklassen. Camacho och cruceña-oligarkin vill börja om från noll, arrestera alla MAS-tjänstemän och ställa dem inför rätta, ha en tillfällig regering bestående av dem själva, polisen och armén och att val ska hållas på deras egna villkor. Mesa söker desperat en konstitutionell lösning, där det är den nuvarande regeringen som ska kalla till nyval. Vad resultatet av maktkampen än blir så har högern tagit över i Bolivia och kommer att bilda en regering (som förr eller senare kommer att legitimeras genom ett val) som kommer att släppa loss en våg av attacker mot arbetare, bönder och ursprungsbefolkning och som kommer att förstöra det sista av de senaste 14 årens erövringar.

Bilden av Camacho och Pumari när de går in i Palacio Quemado (regeringens tidigare högkvarter i La Paz), med bibeln i hand och en boliviansk flagga i den gamla stilen (till skillnad från wiphalan som är ursprungsbefolkningens och som nu har tagits ner från alla officiella byggnader) illustrerar tydligt vad för slags krafter som ligger bakom kuppen.

Trots att kapitalisterna tog emot varenda eftergift Morales var beredd att ge dem kunde de aldrig helt förlika sig med att ha en fackföreningsman från ursprungsbefolkningen i regeringens ledning – en regering som var en biprodukt från de revolutionära rörelserna 2003 och 2005. De bara väntade på rätt tillfälle att slå till och ta tillbaka sin makt. Att Evo Morales regering faller är ytterligare ett bevis på hur bankrutta reformismens metoder är.

Det enda sättet att garantera permanenta framsteg för arbetare och bönder är inte att ingå överenskommelser med kapitalisterna, bankirerna, landägarna och de multinationella företagen utan att mobilisera de förtryckta massorna för att på revolutionär väg krossa kapitalistligarkins och imperialismens ekonomiska makt. Bara genom att lägga beslag på den härskande klassens produktionsmedel, mark och naturresurser kan arbetarna kontrollera dem och använda dem som en del i en demokratisk produktionsplan som tillgodoser majoritetens behov.

Bolivias arbetare och bönder har stolta revolutionära traditioner. De måste hitta tillbaka till andan och programmet i Pulacayo-teserna som gruvarbetarfacket antog 1946: "de underutvecklade ländernas proletariat tvingas förena uppgifterna i kampen för borgerlig demokrati med striden för socialism."

Original: [Bolivia: reactionary coup forces Evo Morales to resign](#)

Översättning: Sara Charlez